

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/95/2018
Identifikačné číslo spisu:	1513209189
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1513209189.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne Rakúskej republiky, Finanzprokuratur Wien, Singerstrasse 17-19, A-1010, Viedeň, proti žalovaným 1/ W. Y., narodenej XX. X. XXXX, bývajúcej v O., Q. XX a 2/ U. Y., narodenej XX. X. XXXX, bývajúcej v O., Q. XX, obom zastúpeným splnomocnenkyňou Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom v Trnave, Hlavná 31, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Maroš Prosman, o neúčinnosť právneho úkonu, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 24C/116/2013, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. marca 2017 sp. zn. 14Co/49/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 23. októbra 2013 č. k. 24C 116/2013-144 rozhodol, že darovacia zmluva uzavretá dňa 16. 8. 2010 medzi žalovanou 2/ ako daryňou a jej dcérou - žalovanou 1/ ako obdarovanou, predmetom ktorej bol prevod vlastníctva k bytu č. XX, nachádzajúcemu sa v O. na Q. T. XX, vrátane príslušného spoluvlastníckeho podielu k pozemku a k spoločným častiam a spoločným zariadeniam bytového domu, je voči žalobkyni právne neúčinná. Zároveň rozhodol, že aj zriadenie vecného bremena predmetnou zmluvou v prospech žalovanej 2, spočívajúce v jej práve doživotného bývania v označenom byte, je voči žalobkyni právne neúčinné. Napokon rozhodol aj o povinnosti žalovaných zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že boli splnené zákonné podmienky pre vyslovenie neúčinnosti označených právnych úkonov, keďže vykonaním dokazovaním bolo preukázané, že žalobkyňa má voči žalovanej 2/ vymáhateľnú pohľadávku priznanú rozhodnutiami, ktoré sú exekučnými titulmi, že uzavretím darovacej zmluvy došlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobkyne, pretože žalovaná 2/ ako dlžníčka zmenšila svoj majetok do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie pohľadávky žalobkyne, že k právnomu úkonu došlo v lehote posledných troch rokov a že bol daný aj úmysel žalovanej 2/ ukrátiť žalobkyňu, ktorý sa v prípade právnych úkonov medzi blízkymi predpokladá,

pričom žalovaná 1/ túto domnienku nevyvrátila, keď nepreukázala, že úmysel žalovanej 2/aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných v záhlaví označeným rozsudkom rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, stotožňujúc sa v celom rozsahu aj s jeho odôvodnením. Zároveň rozhodol, že žalobkyňa má v plnom rozsahu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozsudku uviedol, že aj podľa jeho názoru žalovaná 1/ nevyvrátila zákonnú domnienku o úmysle žalovanej 2/ ukrátiť žalobkyňu, keď nepreukázala, že úmysel žalovanej 2/ nemohla poznať ani pri náležitej starostlivosti. Pre splnenie podmienky náležitej starostlivosti nestačilo podľa jeho názoru len oboznámenie sa s aktuálnym listom vlastníctva k nehnuteľnosti, na ktorom neboli zapísané žiadne ťarchy a obmedzenia, ale žalovaná 2/ sa mala aktívne zaujímať o finančnú situáciu svojej matky - žalovanej 2/.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali včas dovolanie žalované (ďalej aj „dovolateľky“). Dovolanie odôvodnili ustanovením § 421 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), t. j. nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom. Nesprávnosť právneho posúdenia veci namietali v otázke, ktorá podľa nich nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená, a to v otázke bezpodmienečnej existencie ukracujúceho úmyslu na strane dlžníka ako podmienky odporovateľnosti právneho úkonu. V súvislosti s tým uviedli, že tento úmysel musí byť daný (preukázaný) aj v prípade, ak bol právny úkon urobený medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou, čo v predmetnej veci splnené nebolo. Ďalej namietali nesprávnosť právneho posúdenia veci i v otázke, pri ktorej riešení sa podľa nich odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Išlo o otázku vynaloženia náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka. Za rozhodnutia, od ktorých sa mal odvolací súd odkloniť, označili rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21 Cdo 864/2000 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 109/2007. Navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadрила.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), po zistení, že dovolanie bolo podané včas a na to oprávnenou osobou, pristúpil k skúmaniu aj ďalších podmienok a predpokladov jeho prípustnosti, pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Podľa § 432 ods. 1 a 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

9. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zjavné, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať dovolaním, v ktorom sa namieta nesprávne právne posúdenie veci, musí byť splnená nielen podmienka vymedzenia tohto dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 C. s. p., ale musia byť splnené aj predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovenia § 421 C. s. p.

10. Pokiaľ dovolateľky namietali nesprávnosť právneho posúdenia veci odvolacím súdom v otázke

bezpodmienečnej existencie ukracujúceho úmyslu na strane dlžníka ako podmienky odporovateľnosti právneho úkonu, a to aj v prípade, ak bol právny úkon urobený medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou, išlo sice o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, no nebol splnený ďalší predpoklad prípustnosti dovolania vyplývajúci z § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. , a to že ide o otázku, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Uvedená otázka bola riešená napr. v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 223/2010 z 30. novembra 2010 (dostupné na internetovej stránke najvyššieho súdu), v ktorom najvyšší súd interpretoval ustanovenie § 42a Občianskeho zákonníka tak, že v prípadoch právnych úkonov medzi dlžníkom a osobou blízkou zákon úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa i vedomosť blízkej osoby o tomto úmysle predpokladá (prezumeje), pričom blízka osoba musí naopak preukazovať, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa nemohla v dobe urobenia odporovaného právneho úkonu aj pri vyvinutí náležitej starostlivosti rozpoznať (rovnako aj rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 109/2007 z 27. mája 2008).

11. Ani v prípade druhej dovolaním namietanej právnej otázky, týkajúcej sa vynaloženia náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka, od ktorej tiež záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, nebol splnený ďalší predpoklad prípustnosti dovolania vyplývajúci z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p. t. j. že ide o otázku, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu totiž nemožno považovať rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, ani rozhodnutia krajských súdov, keďže v zmysle § 35 C. s. p. dovolacím súdom je len Najvyšší súd Slovenskej republiky. Za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu tak možno považovať len dovolateľkami označený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 109/2007. Odvolací súd sa však od tohto rozhodnutia neodklonil a ani odkloniť nemohol, pretože vymedzená právna otázka v ňom riešená nebola, keďže v predmetnej veci nebola posudzovaná odporovateľnosť právneho úkonu medzi dlžníkom a osobou blízkou. Najvyšší súd v tomto rozhodnutí nepodal výklad týkajúci sa toho, čo treba považovať za vynaloženie náležitej starostlivosti osobou blízkou na rozpoznanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa.

12. Vzhľadom na nesplnenie vyššie uvedených predpokladov prípustnosti dovolania, dovolací súd dovolanie žalovaných podľa § 447 písm. c) C. s. p. odmietol.

13. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobkyni ich náhradu nepriznal, pretože aj keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zaviniť žalované (§ 256 ods. 1 C. s. p.), žalobkyni žiadne preukázané trovy dovolacieho konania nevznikli.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.